

artă, pentru popularizarea autorilor, actorilor, regizorilor care se disting în truda lor creatoare.

Ce-ar fi să facem publicitate ?

Piese tipărite, piese jucate

De câțiva ani de zile, secția de teatru E.S.P.L.A. editează, într-un ritm mai mult sau mai puțin susținut, volume de teatru din dramaturgia originală, opere alese ale scriitorilor dintre cele două războaie (remarcăm în ultima vreme volumele Mihail Sorbul, Al. Kirițescu, Victor Eftimiu și așteptăm Camil Petrescu, G. M. Zamfirescu, V. I. Popa, T. Mușatescu, Mircea Ștefănescu etc.), precum și citeva — puține — din dramaturgia universală de astăzi (Miller, Nazim Hikmet, Georges Soria). E bine, e util și prețios, dar cu totul neîndestulător pentru necesitățile iubitorilor de lectură teatrală.

Ceea ce se remarcă — negativ — în activitatea secției de la E.S.P.L.A. este, dacă se poate zice așa, caracterul *pasiv* al acesteia; ai impresia că editura (ne referim la strădania ei în domeniul sus-pomenit) a devenit un fel de bibliotecă a teatrelor, publicând, în 90 % din cazuri, piesele intrate în repertoriu și reprezentate pe scene bucureștene sau din provincie. Excepțiile sînt, în calitatea lor de excepții, puține la număr, iar citarea uneia e semnificativă.

O piesă ca *Boieri și țărani* de Alexandru Sever a văzut mai întîi lumina tiparului la E.S.P.L.A., ulterior pe aceea (cam palidă de altfel) a rampei. Și dacă, după înfrîngerea a destule pierderi și inerții a fost jucată, la aceasta a contribuit și tipărirea ei, care a adus textul în discuția publicului și a criticii literare, făcîndu-l cunoscut.

Nu s-ar putea oare ca asemenea fericite excepții să devină reguli ? Scuturînd pasivitatea, editura ar trebui să adopte față de dramaturgia originală în manuscris, o atitudine activă. Asemenea celorlalte redacții (proză, poezie, critică) și redacției de teatru i se cere să joace un rol stimulator, să scormonească prin sertarele autorilor de teatru consacrați sau începători, să cerceze vrafurile de texte de la Ministerul Culturii (se găsesc), să propună contracte, într-un cuvînt, să execute, din plin, rolul inițiator și îndrumător care revine, de drept, oricărei edituri.

Nu s-ar putea, în aceeași ordine de idei, ca dramaturgia sovietică, din democrațiile populare și din celelalte țări ale lumii — și în primul rînd operele recente, necunos-

cute la noi — să fie traduse și tipărite, indiferent dacă ele se joacă sau nu pe vreo scenă a țării ?

Studiînd, selectînd și publicînd creațiile cele mai valoroase ale dramaturgiei mondiale, editura ar răspunde nu numai setei firești de cunoaștere a publicului, dar ar fi, totodată, de ajutor teatrelor ; în loc să se năpustească orbește pe diferite *Fete ră-tăcite*, consiliile artistice ar putea avea cunoștință de ceea ce este esențial în teatrul contemporan și să reprezinte, nu lucrări de mina șaptea, ci creații de frunte.

Ne-am îngăduit, în acest sens, să sugerăm alcătuirea unor culegeri, cuprinzînd 8—10 piese plus un studiu introductiv (așa cum face, citeodată, „Cartea rusă”) și întîtulate, de pildă, „Teatrul german contemporan”, „Teatrul francez”, — „englez”, „italian”, sau culegeri din — iată citeva nume dintr-o sută — Brecht, Salacrou, Miller, Fast, Giraudoux, Friedrich Wolf, Priestley, Filippo, Go-Mo-Jo, Anouilh, Orlin Vasilev etc.

Dar nu „ideile” lipsesc. Ci nițică inițiativă...

Al. M.

Niște amănunte tehnice

...Și încă un pas înainte pentru ușurarea muncii privind repertoriul teatrelor.

De nenumărate ori, mai cu seamă în teatrele de provincie eram martorii unor dialoguri oarecum ciudate :

— Cum v-a plăcut piesa dramaturgului X ?

— Nu... să vedeți, noi nu cunoaștem piesa. Am vrea s-o citim, am auzit de ea, mi-a vorbit colegul meu, directorul din Y, că a auzit și la București, la cantina Fondului, cum că ar fi interesantă...

— Dar... cum ?

— E simplu, nu avem... textul...

Am întîlnit o dată un autor dramatic cocoșat sub povara unor plicuri enorme.

— Cel mai bine e să scrii piese într-un act... E mai „ușor” de expedit.

...Autorul își trimitea textul către teatrele din provincie, pentru că se întîmpla ca textele bătute la mașină de către Direcția Teatrelor să nu ajungă la timpul și locul potrivit. Părea o simplă dificultate tehnică ! În fond, circuitul unui text dramatic — de la autor la masa de lectură a unui director sau secretar de teatru — se împotmolea adeseori, undeva pe drum.